

Гўзал ва бетакроримсан, муқаддас Ватаним, жоним сенга фидо, Ўзбекистоним!

Адолат ҳар ишда ҳамроҳимиз ва дастуригимиз бўлсин!

ИНСОН ВА ҚОНУН

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИНИНГ ҲУҚУҚИЙ ГАЗЕТАСИ

2016 йил 19 июль • сешанба № 28 (1024)

e-mail: insonvaqonun@minjust.gov.uz

www.insonvaqonun.uz

www.insonvaqonun.edliya.uz

✓ Элчи эътирофи

Мосуд МАННАН,
Бангладешнинг Ўзбекистондаги
Фавқуллоҳда ва мухтор элчиси:

— АВВАЛАМБОР, мен гўзал мамлакат — Ўзбекистоннинг меҳмондўст халқига ўз мустақиллигининг 25 йиллиги муносабати билан самимий ва эзгу тил-халқларимни изҳор этаётганимдан беҳад мамнунман.

Ўзбекистон Республикаси тарихан қисқа давр ичида барча соҳаларда, хусусан, маданият, таълим, халқаро муносабатлар, инфратузилма, иқтисодиёт ва фуқаролик жамияти каби жабҳаларда ҳурматли Президент жаноб Ислам Каримов раҳнамолигида катта ютуқларга эришди.

Ўзбекистон барқарор ривожланиши ва кўп тармоқли иқтисодиёти билан замонавий давлатга айланди. Бу, ўз навбатида, кўплаб етакчи халқаро таҳлилчи ва экспертларнинг ҳайратига сазовор бўлмоқда.

Давлатингиз мустаҳкам иқтисодий ўсиш кўрсаткичларини намойиш этиб келмоқда. Жумладан, мустақилликдан кейинги йилларда иқтисодиётнинг қарийб 6 баробар, аҳоли жон бошига даромадлари 9 баробарга ошгани бунинг ёрқин исботидир.

Ислам Каримов жаноби олийларининг узоқни кўзлаган кучли ҳамда асосларга таянган сиёсати шарофати билан бу миллат жаҳон ҳамжамиятининг тенг ҳуқуқли, шунингдек, нуфузли халқаро ва минтақавий ташкилотларнинг фаол аъзосига айланди. Мен шуни ҳам таъкидлашни истардимки, аяқинда Ўзбекистон осойишта ва барқарор

мамлакатлар рўйхатидан юқори ўрин эгаллади. Буни юксак баҳо, деб ўйлайман.

Мустақилликнинг дастлабки йилларидаги ташқи ва ички мураккаб ҳолатларга қарамай Ўзбекистон барқарор сиёсий ва иқтисодий институтларни барпо этди, қолаверса, ўз халқининг ҳавфсизлигини ҳам таъминлаб бера олди. Мамлакатларимиз кўплаб соҳаларда ҳамкорлик қилар экан, Бангладеш Халқ Республикаси Ўзбекистоннинг ишончли ҳамкори сифатида фаолиятини давом эттиради. Биз савдо-иқтисодий ривожланишдан тортганда икки миллатни бир-бирига яқинлаштирувчи маданий алоқалар билан яқинланувчи барча соҳаларда ўз алоқаларимизни янада чуқурлаштириш ва бирлаштириш тарафдоримиз.

“Инсон ва қонун” мухбири
Мадина ҲАМДАМОВА ёзиб олди.

✓ Ифтихор

Тараққиёт йўлидаги дадил қадамлар

юртимизнинг халқаро майдондаги ўрнини мустаҳкамламоқда

ПРЕЗИДЕНТИ-
МИЗНИНГ 2016
йил 2 июндаги
“Ўзбекистон
Республикаси

давлат мустақил-
лигининг йигирма
беш йиллик бай-
рамига тайёргар-
лик кўриш ва уни
ўтказиш тўғриси-
да”ги Қарори энг
азиз байрамимиз-
ни кўтаринки
руҳда, бунёдкор
халқимизнинг
бугунги салоҳия-
ти, юртимиз қуд-
ратига ҳамоҳанг
тарзда кутиб
олишда муҳим
дастури-
ламал бўлмоқда.

2

Адлия аралашгач...

Тўланмаган тўлов тўлаб берилди

БУГУНГИ КҮНДА Наманган
вилоятда 42 мингдан зиёд тадбир-
корлик субъектлари мажбурий бўлиб,
шундан 7 мингдан ортиқчиси ёки 17
фоизини фермер хўжаликлари
ташкил этади.

Фермер хўжалиқларининг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш бора-сида вилоят адлия бошқармаси томонидан бир қатор ишлар амалга ошириб келинмоқда. Масалан, Норин туманидаги “Мирзашоҳ” фермер хўжалиғи бошлиғи Х.Тўхтабоев ва “Сайёра Аскаралли қизи” фермер хўжалиғи бошлиғи А.Амоновларнинг “Норин пахта тозалаш” АЖдан етказиб берилган пахта хомашёси ҳақини ўз вақтида тўлаб берилмаганлигидан норози бўлиб ёзган мурожаати ўрганиб чиқилди.

Ўрганиш натижасида “Норин пахта тозалаш” акциядорлик жамияти ҳисобидан “Мирзашоҳ” фермер хўжалиғи фойдасига тўланмаган 8 миллион 719 минг сўм асосий қарз ва 4 миллион 359 минг сўм пеня жами 11 миллион 633 минг сўм, “Сайёра Аскаралли қизи” фермер хўжалиғи фойдасига тўланмаган 12 миллион 692 минг сўм асосий қарз ва 6 миллион 346 минг сўм пеня жами 19 миллион сўм пул маблағини ундириш бўйича вилоят хўжалик судига даъво аризаси киритилди.

Суднинг ҳал қилув қарорига асосан фермер хўжалиқларининг қонуний манфаатлари таъминланди.

Абдумуталиб ДАДАЖОНОВ,
Наманган вилоят адлия
бошқармаси бошлиғининг
биринчи ўринбосари

✓ ТДЮУда

Битирувчиларга диплом топширилди

ТОШКЕНТ давлат юридик университетда бакалавр ва магистратура босқичларини битирган талабаларга диплом топшириш маросими бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазири М.Икромов, Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори И.Абдуллаев, Ички ишлар вазири А.Аҳмадбоев, Олий суд раиси Ш.Ғозиев, Олий ҳўжалик суди раиси К.Комилов, Тошкент давлат юридик университети ректори Е.Канъязов ва бошқалар қонун устуворлиги Президентимиз Ислам Каримов томонидан ишлаб чиқилган “Ўзбек модели” асосларидан бири экани, мамлакатимизда қонунийликни таъминлашга алоҳида эътибор қаратилаётганини таъкидлади.

Давлатимиз раҳбарининг 2013 йил 28 июндаги “Юридик кадрлар тайёрлаш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Қарори соҳага эътиборнинг ёрқин ифодасидир. Мазкур Қарор асосида халқаро стандартларга жавоб берадиган юқори маънавий юридик кадрлар тайёрлаш, уларни ижтимоий-иқтисодий муҳофаза қилиш янада кучайтирилди.

Тошкент давлат юридик университети юқори маънавий ҳуқуқшунос кадрлар тайёрлашда таянч олий ҳуқуқ юрти саналади. Бу ерда юриспруденция мута-

хассисликлари бўйича бакалавр ва магистрлар тайёрланмоқда. Жорий йилда 313 нафар талаба бакалавр, 130 нафар йигит-қиз магистратура босқичини тамомлади. Муассасада ўқув жараёни ҳуқуқни қўллаш фаолияти билан узвий ҳолда олиб борилмоқда. Бунинг учун университетда барча шарт-шароитга эга замонавий ўқув ва моддий-техник база яратилган. Ўқув, илмий-услубий бўлиналар, кафедралар ўқитишнинг замонавий техник воситалари, ахборот-коммуникация тизимлари ва дастурий мажмуалар билан таъминланган.

Талабалар Олий Мажлис палаталари, Олий суд, Олий ҳўжалик суди, прокуратура органлари, суд экспертизаси тизимида амалиёт ўтамоқда. Бугун хурсандчилигимизнинг чеки йўқ, — дейди Вазир Аҳмедова. — Қизим Сайёра университетни аъло баҳолар билан тамомлади. Энди ўзи амалиёт ўтаган ташкилотда мустақил иш бошлайди.

Талабалар Ватанимизга сидқидилдан хизмат қилишга, суд-ҳуқуқ тизимини янада ривожлантиришга ҳисса қўшишга аҳд қилди.

А.КИЁСОВА,
ЎЗА мухбири

Адлия органларида

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ Адлия вазирлигида Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, Давлат статистика қўмитаси ва Давлат солиқ қўмитаси томонидан “Нодавлат нотижорат ташкилотлари соҳасидаги қонунчиликни такомиллаштириш” мавзусида ўтказилган семинарда иштирокчиларга мамлакатимизда нодавлат нотижорат ташкилотларига яратилган шароит ва имтиёзлар, соҳага оид қонунчиликдаги сўнгги янгиланган тўғрисида маълумот берилди. Хусусан, Адлия вазирлиги томонидан 2016 йил 15 июндаги буйруқ билан тасдиқланган “Нодавлат нотижорат ташкилотларининг чет давлатлардан, халқаро ва чет эл ташкилотларидан, чет давлатларнинг фуқароларидан ёки уларнинг топшириғига биноан бошқа шахслардан пул маблағлари ва мол-мулк олишни рўйхатдан ўтказувчи орган билан келишиш тартиби тўғрисида”ги Низом ҳақида батафсил тушунтиришлар берилди.

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ адлия бошқармаси томонидан прокуратура, ички ишлар, солиқ ва молия органлари билан биргаликда “Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги Қонуннинг мазмун-моҳиятини юзасидан семинар ташкил қилинди. Тадбирда таъкидланганидек, мазкур Қонун билан амалдаги 7 та кодекс ва 17 та қонунга ўзгартиш ва қўшимчалар киритилди. Булар қаторига Жиноят, Жиноят-процессуал, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги, Фуқаролик, Меҳнат, Уй-жой, Солиқ кодексларини ҳамда “Тезкор-қидирув фаолияти тўғрисида”ги, “Терроризмга қарши кураш тўғрисида”ги, “Жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялаштиришга қарши кураш тўғрисида”ги, “Нодавлат нотижорат ташкилотлари тўғрисида”ги, “Жамоат фондлари тўғрисида”ги, “Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида”ги, “Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида”ги ва бошқа қонунларни киритиш мумкин. Тадбир иштирокчилари томонидан юқоридаги Қонун билан киритилган ўзгартиш ва қўшимчаларнинг амалиётга татбиқ этилишига оид долзарб масалалар кенг муҳокама этилди.

ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТ адлия бошқармасида солиқ ва статистика бошқармаси билан ҳамкорликда 2016 йил 25 апрелдаги “Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги Қонуннинг мазмун-моҳиятини кенг жамоатчиликка тушунтириш юзасидан “Нодавлат нотижорат ташкилотларининг қонунчилигини такомиллаштириш” мавзусида семинар йиғилиш бўлиб ўтди. Тадбирда иштирок этган вилоятдаги турли давлат бошқаруви ва нодавлат нотижорат ташкилотлари вакиллари мамлакатимизда нодавлат нотижорат ташкилотларининг қонунчилигини такомиллаштириш юзасидан олиб борилаётган ислохотлар, хусусан, ҳозирги кунда ННТлар фаолиятини ташкил этиш ва фаолиятини қўллаб-қувватлаш мақсадида қабул қилинган қарорларга асосан нодавлат нотижорат ташкилотларига бир қатор энгилликлар яратилганлиги ҳақида тўлиқ маълумот берилди.

АНДИЖОН ВИЛОЯТ адлия бошқармаси ташаббуси билан “Нодавлат нотижорат ташкилотлари қонунчилигини такомиллаштириш” ҳамда “Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги 2016 йил 25 апрелдаги Қонуннинг мазмун ва моҳиятини давлат бошқарув органлари ва нодавлат нотижорат ташкилотларига етказиш мақсадида амалий-семинар ташкил этилди. Адлия бошқармаси, вилоят солиқ ҳамда статистика бошқармалари, нодавлат нотижорат ташкилотлари раҳбарлари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этган тадбирда нодавлат нотижорат ташкилотлар фаолиятини ташкил этиш ва фаолиятини қўллаб-қувватлаш мақсадида қабул қилинган давлат қарорларининг моҳияти ва аҳамияти борасида фикр ҳамда маълумотлар қайд этилди.

Адлия вазирлиги Ахборот хизмати

Тараққиёт йўлидаги дадил қадамлар

юртимизнинг халқаро майдондаги ўрнини мустаҳкамламоқда

(Давоми.
Боши биринчи бетда)

Жаҳонда умумэтироф этилган ривожланишнинг "Ўзбек модели" амалга оширилишида Ўзбекистоннинг ютуқлари ва истикболлари халқаро жамоатчилик томонидан юқори баҳоланмоқда. Жумладан, Халқаро микёсда катта нуфузга эга бўлган Жаҳон иқтисодий форуми рейтингига кўра, Ўзбекистон 2014-2015 йиллардаги ривожланиш юқунлари ва 2016-2017 йилларда иқтисодий ўсиш прогнозлари бўйича — дунёдаги энг тез ривожланаётган бешта мамлакат қаторидан жой олган. Бундан ташқари, 2015 йилда мамлакатимиз Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Озик-овқат ва кишлоқ хўжалиги ташкилоти (ФАО)га аъзо давлатларнинг озик-овқат хавфсизлигини таъминлаш соҳасида Минг-йиллик ривожланиш мақсадларига эришгани учун берилган мукофотига сазовор бўлган 14 та давлатдан бири сифатида эътироф этилди.

Мамлакатимиз янги ички маҳсулотининг ўсиш суръатлари охириги 11 йил давомида 8 фоиздан кам бўлмасдан келаяётгани, иқтисодий эса қарийб 6 баробар, аҳоли жон бошига тўғри келадиган реал даромадлар 12 баробардан зиёда ошгани аҳоли-мизнинг ҳаёт даражаси ва сифати юксалиб бораётганидан далолат бермоқда. Бу жараёнда бугунги ва эртанги ҳаётимизнинг ҳал қилувчи кучи бўлган ёшларнинг иш-тироки алоҳида аҳамият касб этади. Зеро, Ватанимиз тараққиётининг ҳар бир дово-ни ёшлар ҳаёти, интилишлари, турли соҳада кўлга кири-таётган улкан муваффақият-лари билан чамбарчас бог-лиқ.

Ўзбекистон истиқлолнинг дастлабки кўнларидан узок истиқболни кўзлаб, "Фар-зандларимиз биздан кўра кучли, билимли, доно ва албатта бахтли бўлишлари шарт", деган эзгу ниятни ўз

олдига асосий мақсад қилиб қўйди.

Юртимизда келажак авлод-нинг ҳар томонлама соғлом ул-гайиши учун барча зарур шар-роитлар яратилган. Ўтган давр мобайнида аҳолининг ижтимо-ий фаровонлигини таъминлаш ва соҳани ривожлантириш ма-салалари муҳим ўрин эгалла-ди. Чунончи, сўнгги йилларда мамлакат давлат бюджетининг харажатлари таркибиде ижти-моий соҳага йўналтирилган харажатлар юқори даражада бўлиб, биргина 2015 йилда бу борадаги харажат 60 фоиздан ортди.

Юртимизнинг мустақиллик йилларида босиб ўтган тарақ-қиёт йўлига назар ташласак, миллий таълим тизимини мус-таҳкамлаш ва такомиллашти-риш, ёшларнинг ҳар томонла-ма етук, соғлом ва баркамол бўлиб улгайиши учун барча шарт-шароитни яратишга йўналтирилган кенг қамровли ишлар амалга оширилаётган-лиги яққол намойён бўлади.

Таъкидлаш керакки, таъ-лим тизими ислоҳ қилиниши билан бирга, таълим муас-саларининг моддий-техника базаси ҳам ҳар томонлама мустаҳкамланмоқда. Мамла-катимизда таълим-тарбия со-ҳасига ҳар йили сарфлана-ётган харажатлар янги ички маҳсулотга нисбатан 10-12 фоизни ташкил этмоқда. Бу ЮНЕСКОнинг мамлакатни барқарор ривожлантиришни таъминлаш учун таълимга йўналтирилиши зарур бўлган инвестициялар миқдори бўйича тегишли тавсиялари-дан, яъни 6-7 фоиздан қарийб 2 баробар кўндр.

Мамлакатимизда аҳоли са-ломатлигини мустаҳкамлаш-нинг муҳим ва самарали оми-ли бўлган жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришга — ҳам алоҳида эътибор қарати-лмоқда. Президентимиз ташаб-буси билан Ўзбекистон Бола-лар спортини ривожлантириш жамғармаси ташкил этилиб, болалар ва ўсмирлар ўртаси-да спортни оммалаштириш, соғлом ҳаёт тарзини қарор топтириш, баркамол авлодни

шакллантиришнинг ноёб тизи-ми йўлга қўйилди. Болалар спортни таълим-тарбия соҳаси-нинг узвий қисмига айланди. Уч босқичли спорт тизими — "Умид нихоллари", "Баркамол авлод" ва Универсиада мусо-бақалари ёшларни спортга кенг жалб этиш, профессио-нал спортчиларни тарбиялаш-да муҳим ўрин тутмоқда.

Ёшлар орасида спортга қизиқиш, соғлом бўлишга ин-тилиш кучайиб бормоқда. Юртимизнинг барча вилоят, шаҳар ва туманларида 1 минг 900 дан зиёд спорт иншоот-лари бунёд этилиб, сўнгги ўн йилда болалар ва ўсмирлар ўртасида спорт билан мунта-зам шуғулланиш даражаси 30 фоиздан 57 фоизга, қизлар ўртасида 24 фоиздан 47 фо-изга етганлиги, фарзандла-римизнинг ҳар томонлама соғлом бўлиб улгайишида муҳим аҳамият касб этмоқда.

Таълим-тарбия тизимини ислоҳ этиш борасида амалга оширилган кенг қўлмали чора-тадбирлар жараёнида ёш авлоднинг хорижий тил-ларни ўзлаштириш даражаси-ни оширишга қаратилган иш-лар эътиборга сазовордир. Жаҳонда интеграция жараён-лари кучайиб, кундалик ҳаёт-га компьютер технологиялари ва интернет кенг жорий эти-лаётган бугунги шароитда чет тилларни пухта билмасдан ва эгалламасдан туриб келажак-ни қуриб бўлмаслигини бар-чамиз яхши биламиз. Шу нуқ-таи назардан 2013 ўқув йили-дан бошлаб умумтаълим мак-табларининг биринчи синфи-дан чет тилларни ўргатиш-нинг узлуқсиз тизими жорий этилди. Барча умумтаълим муассасаларида чет тиллар-ни ўргатиш бўйича 17 минг-дан ортққ ўқув хоналари таш-кил этилди.

Мамлакатимизнинг барча минтақаларида чет тилларни бир хил шароитда ўқитиш, кишлоқ жойларга юқори ма-лакали инглиз тили ўқитувчи-ларини жалб этиш мақсадида уларни моддий рағбатланти-риш тизими жорий этилди.

Шунингдек, янги иш ўрин-

лари ташкил этиш, бандлик-ни таъминлаш ва аҳоли да-ромадларини ошириш маса-лаларига катта эътибор қара-тилмоқда. Масалан, 2015 йил-да мамлакатимизда 980 мингдан ортққ иш ўрни таш-кил қилинган бўлса, шунинг 60 фоиздан зиёди қишлоқ жойларда яратилди. Коллеж-ларнинг 480 мингдан ортққ битирувчиси иш билан таъ-минланди. Тижорат банклари томонидан уларга ўз бизне-сини ташкил қилиш учун 280 миллиард сўмга яқин имти-ёзли кредитлар ажратилди ва бу 2014 йилга нисбатан 1,3 баробар кўндр.

Юртбошимизнинг 2014 йил 6 февралдаги "Ўзбекис-тон Республикасида ёш-ларга оид давлат сиёсати-ни амалга оширишга қара-тилган қўшимча чора-тад-бирлар тўғрисида"ги Қаро-ри ҳамда бугунги кунда ҳаёт-га изчил татбиқ этилаётган "Соғлом она ва бола йили" Давлат дастури мамлакат-имизда маънавият ва маъри-фатни юксалтиришга, навқир-он авлодни миллий ва умум-инсоний қадриятлар руҳида тарбиялашга оид ишлар ҳаж-мини янада оширишга ало-ҳида эътибор қаратилган.

Хусусан, Давлат дастурида оила, оналик ва болаликни му-ҳофаза қилиш, хотин-қизлар манфаатларини таъминлаш, кучли, барқарор ва фаровон давлат негизи сифатида оила институтини мустаҳкамлашга йўналтирилган норматив-ҳуқуқий базани янада тако-миллаштириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилади.

Бу ишларнинг замирида мамлакатимизнинг тараққиёт одимлари, кўлга қиритган на-тижаларини бутун дунё тан олаётгани, халқаро майдонда муносиб ўрин эгаллаб бора-ётган жараёнда — дунёда ҳеч кимдан кам бўлмаган авлод-ни тарбиялаш мақсади му-жассам.

Мирзатилло
ТИЛЛАБАЕВ,
юридик фанлар
номзоди, доцент

[✓ Акс-садо]

Тинчлик — халқимизнинг энг улуғ тилаги

"ИНСОН ва қонун" газетасининг жорий йил 5 июль сониде чоп этилган Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг ўринбосари Шухрат Ҳусовнинг "Осойишта ҳаётимизни ҳимоя қилиш ҳар биримизнинг бурчимиз" номли мақола-сида ҳар бир юртдошимиз тилидаги сўз, қалбидеги орау-истаклар акс этган.

Дарҳақиқат, тинчлик қулоққа ҳам, қалбларга ҳам ёқадиган сўз. "Тинчлик — фаровонлик йўлдо-ши", "Тинч элнинг, боғи гуллар", "Тинчлик билан эл қўқарар, ёмғир билан ер", "Тинчлик — бахт, соғлиқ — тахт" каби сўзлар-ни биз жуда кўп эшитамиз. Юрт-тинч бўлмаса, қалб ҳам, кўнгли ҳам хотиржам бўлмайди.

Давлатимиз минтақамизда ва глобал микёсда тинчлик ҳамда хавфсизлиқни таъминлашга қара-тилган деярли барча халқаро ҳуж-жатларга қўшилган. Мамлакат-имизда тинчлик-осойишталик ва барқарорликни таъминловчи му-ҳим қонун ҳужжатлари қабул қилинган, уларнинг ижроси из-чил таъминланмоқда. Хусусан, "Ўзбекистон Республикаси-нинг Давлат чегараси тўғри-сида"ги, "Фуқаро муҳофаза-си тўғрисида"ги, "Терроризм-га қарши кураш тўғрисида"ги, "Мудофаа тўғрисида"ги, "Ўзбекистон Республикаси-нинг Ташқи сиёсий фаолияти концепциясини тасдиқлаш тўғрисида"ги қатор қонулар халқимиз осойишталигини таъ-

минлашда муҳим аҳамиятга эга.

Ўтган давр мобайнида Ватани-миз босиб ўтган йўлни, амалга оширилган тарихий ишларни хо-лисона сарҳисоб қилиб, бугунги ютуқ ва марраларга, оғир ва ма-шаққатли меҳнат эвазига эришил-ганини ҳар биримиз чўқур анг-лашимиз лозим. Биз бир нарсан-ни унутмаслигимиз керак. Тинч-ликни ҳеч ким яратиб бермайди. Унинг учун курашиш, уни асраш, қадрига етиш керак. Чунки ин-сон хотиржам ва осойишта бўлса-гина, мақсади сари дадил инти-лади, ўзини чинакамига бахтли ҳис қилади.

Президентимизнинг "Ўзбек халқига тинчлик ва омонлик керак" рисоласида энг муҳим масала сифатида, тинчлик ва унинг нафақат Ўзбекистонда, бал-ки қўшни мамлакатларда ҳам бар-қарорлаштириш борасида чўқур мулоҳазалар баён қилинади. Ўзбек халқи азалдан тинчликсе-вар, обод ва фаровон ҳаёт сари интилган ва шунинг учун кураш-ган халқ. Дунёдаги барча халқга биринчи ўринда тинчлик керак, омонлик керак. Чунки тинчлик

бор ерда ривожланиш бўлади. Тинчлик бор ерда эртанги кунин-гизга ишонч бор ва яна энг му-ҳими, тинч юртда ўғил-қизлар-нинг тақдирига, уларнинг орау-интилишларига қанот берилади, истеъодлари юзага чиқарилади, илм-фан, спорт, маданият, уму-ман барча соҳаларда юксак на-тижаларга эришиб, дунёга тани-лишига зарур шароитлар ярати-лади.

Шундай экан, тинчлик неъмат, унинг шукри эса огоҳлик, десак, муболага бўлмайди. Тинчликни асраш фақат чегара посбонлари-нинг ёхуд бу ишга мутасадди бўлган кишиларнинг вазифаси, деган киши хато ўйлабди. Юр-тимиз ва истиқлолимизу истиқбо-лимизни киндик қонимиз тўқил-ган муқаддас бу заминни ардоқ-лаш, ҳимоя қилиш барчамизнинг шу юрт олдидаги қарзимиздир.

Қарияларимиз дуога қўл оч-ганда Яратгандан тинчлик ва осойишталик сўраш билан бирга бугунги тинч ва осойишта кўнла-римиз учун шукроналар айтиша-ди. Зеро, қалбимиз тўридаги ти-лагимиз ҳам тинчлик ва омон-лик.

Нилуфар
САИДАХМЕТОВА,
Олий Мажлис
Қонунчилик палатаси
депутати

[✓ Кузатув]

Бола ҳуқуқлари кафолати

миллий ва хориж тажрибаси

ПРЕЗИДЕНТИМИЗ Конституция-миз қабул қилинганнинг 23 йиллигига бағишланган тантана-ли маросимдаги маърузасида соғлом авлод орзуси аждоқла-римиздан бизга ўтиб келаятган, қон-қонимизга сингиб кетган азалий интилиш эканлиги, ана шундай муҳим ҳаётий қадриятни жамиятимизда янада чўқур қарор топтириш, соғлом ва баркамол авлодни тарбиялаш борасидаги ишларимизни янада юксак босқичга кўтариш мақса-дида жорий йил юртимизда "Соғлом она ва бола йили", деб эълон қилинди.

"Соғлом она ва бола йили" Дав-лат дастурида болалар соғлигини таъминлаш, соғлом ва баркамол ав-

лодни тарбиялашга алоҳида эъти-бор қаратилди.

Дарҳақиқат, Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги Конвенциянинг 6-мод-дасида иштирокчи давлатлар бола-нинг яшаши ва соғлом ривожлани-шини юқори имконият даражасида таъминлаш шартлиги белгиланган. Шунингдек, Ўзбекистон Республика-сининг "Бола ҳуқуқларининг кафо-латлари тўғрисида"ги Қонуннинг 8-моддасида ҳам давлат соғлом бо-ланинг туғилиши ва ривожланиши-ни таъминлаш учун шароит ярати-ши шартлиги белгиланган.

Хусусан, Оила кодексининг 152-моддасида фарзандликка олиши мумкин бўлмаган шахслар, ушбу ко-декснинг 198-моддасида эса тутин-ган ота-она бўлиши (болани оила тарбиясига (патронат) олиш) мум-

кин бўлмаган шахслар, "Васийлик ва ҳомийлик тўғрисида"ги Қонун-нинг 22-моддасида васий ва ҳомий этиб тайинланиши мумкин бўлма-ган шахслар белгилаб қўйилган.

Ушбу моддаларда ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум қилинган ёки ота-оналик ҳуқуқи чекланганлар, қонун билан белгиланган тартибда муома-лага лаёқатсиз ёки муомала лаёқа-ти чекланган деб топилганлар, асаб касалликлари ёки наркология муас-сасаларида рўйхатда турувчилар, фарзандликка олганлиги бекор қилинган собиқ фарзандликка олув-чилар, қасддан содир қилган жино-ятлари учун илгари ҳукм қилинган фуқаролар фарзандликка олувчилар бўлиши мумкин эмаслиги акс этган.

Фуқаролик процессуал кодекс-нинг 285³-моддасида фақатгина

фарзандликка олиш тўғрисидаги аризага, фарзандликка олувчилар-нинг (олувчининг) соғлиги ҳолати ҳақида тиббий ҳулоса (психиатрия, сил касаллигига қарши кураш ва наркология муассасалари, шунинг-дек, ОИТСга қарши кураш марказ-ларининг маълумотномалари) ило-ва қилиниши тартиби кўрсатилган.

Бироқ вояга етмаган болаларни васийлик ва ҳомийликка ҳамда бо-лаларни оила тарбиясига олиш (патронат) масалаларини тартибга солувчи қонун ҳужжатларида эса бо-лани олувчининг сил, ОИВ инфек-цияси ва бошқа юқумли касаллик-лар билан касалланганлигини тек-шириш масалалари тартибга солин-маган.

Мазкур масала юзасидан хори-жий давлатлар қонунчилиги ўрганил-

ганда, уларда ҳукумат қарори асо-сида фарзандликка, васийлик ва ҳомийликка ҳамда болаларни оила-га тарбияга олишни (патронат) рад этувчи касалликлар рўйхати тасдиқ-ланганлиги маълум бўлади.

Хусусан, Россия Федерацияси ҳукуматининг 2013 йил 14 феврал-даги 117-сон қарори билан тасдиқ-ланган, болани фарзандликка, ва-сийлик ва ҳомийликка ҳамда бола-ларни оилага тарбияга олишни (па-тронат) рад этувчи касалликлар рўйхатида турган юқумли касаллик-лар, наркомания, токсикомания ва алкоголизм касалликларига чалин-ган шахслар томонидан фарзанд-ликка, васийлик ва ҳомийликка ҳамда болаларни оилага тарбияга олиши рад этилиши белгиланган.

Адлия вазирлиги томонидан фу-

қароларнинг соғлом турмуш тарзи-ни шакллантириш, келажак авлод-ни соғлом тарбиялаш ва юқумли ка-салликлар тарқалишининг олдини олиш мақсадида "Васийлик ва ҳомийлик тўғрисида"ги Қонунга шахс томонидан болани фарзанд-ликка, васийлик ва ҳомийликка ҳамда болаларни оилага тарбияга олишни (патронат) рад этувчи юқу-ми касалликлар рўйхатини белгилө-чи норманинг киритилиши юзаси-дан тақлиф ишлаб чиқилди.

Мазкур тақлиф Ўзбекистон Рес-публикаси Олий суди, Бош проку-ратура, Ички ишлар, Соғлиқни сақ-лаш, Халқ таълими вазирликлари, Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази ҳамда Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудс-ман) томонидан қўллаб-қувватланди ҳамда Адлия вазирлиги томонидан белгиланган тартибда ҳукуматга ки-ритилди.

Зафар МУСТАФАКУЛОВ,
Адлия вазирлиги
масъул ходими

Миннатдорчилик мактуби

ЖАМИЯТДА аёл шаъни, ор-номуси дунёнинг ҳар қандай бебаҳо бойликлари-дан улугдир.

Ушбу шаън ва гурурни мусоффо сақлаш, ҳимоясини таъминлаш эса барчамиз учун юксак масъулият, инсонийлик бурч ҳисобланади.

Ҳаётда онда-сонда бўлса-да, учраб турадиган аёл шаъни билан боглиқ муам-мо менинг оиламда ҳам юз берди. Оталиқни белгилаш масаласида кўмак сўраб "Инсон ва қонун" газетасига қилган мурожаатимга берилган ҳуқуқий тушунтириш туфайли ушбу муаммо қонуний ечимини топди.

Шу боис тахририят жамоасига ва Х.Сулаймонова номидаги Республика суд экспертизаси марказига ўз миннатдорчилигимизни хат орқали йўлладик.

Сизларнинг жамиятда қонунийликни таъминлаш борасида олиб бораётган ишларингизга ривож тилаймиз.

Бухоро шаҳар, С.Мурод кўчаси,
90-хонадонда истиқомат қилувчи Орзугул НАРЗИЕВА, Умида ХАЙИТОВА

[✓ Қонун доирасида]

Қарзга қўшимча

пеня ҳам ундирилди

МАМЛАКАТИМИЗДА истиқлолнинг даст-лабки йилларидан бошлаб аграр соҳада амалга оширилаётган изчил ислохотлар ўз самарасини бермоқда. Аввало, ер ўз эга-сини топди. Деҳқонда ерга, мулкка бўлган эгалик ҳисси ортди. Бундай ижобий нати-жаларга эришишда, албатта, мазкур соҳа-га оид қонунчилик базасининг йилдан-йил-га такомиллашиб бораётганлиги, имтиёз ва қўлайликлар яратишга доир қатор меъ-ёрий-ҳуқуқий ҳужжатларнинг қабул қилина-ётганлиги, шунингдек, ҳуқуқ-тарғибот органлари томонидан қишлоқ мулкдорла-рига зарур маслаҳат ва ёрдамлар берила-

ётганлиги муҳим аҳамият касб этмоқда.

Бу борада Навоий вилоят адлия бошқар-масининг Шартномавий-ҳуқуқий ишларни назорат қилиш бўлими томонидан ҳам иб-ратли ишлар амалга оширилмоқда.

Биргина жорий йилнинг беш ойи даво-мида шартномавий муносабатларга оид ма-салалар юзасидан ҳўжалик судларига 96 та даъво аризаси киритилди. Уларнинг 95 таси бугунги кунга қадар қўриб чиқилиб, суд қарорларига асосан қарз, шу жумладан, маънавий зарар ҳамда пеня ва жарималар ундирилиши белгиланди.

Хусусан, бошқарма томонидан Навбахор

туманида фаолият кўрсатаётган "Акмал Ўқтам" фермер ҳўжалиги раиси Ҳ.Урозов-нинг 2015 йил ҳосилидан топширилган пах-та хомашёсининг 90 фоизлиги ҳисобидан пул маблағлари тўлаб берилмаётганлиги-дан норози бўлиб қилган мурожаати ўрга-ниб чиқилди.

Ўрганиш давомида "Навбахор пахта то-залаш" МЧЖ томонидан фермер ҳўжалиги-га топширилган пахта хомашёсининг 90 фо-излиги ҳисобидан 10 миллион 159 минг сўм тўлаб берилмаганлиги аниқланди.

Ушбу ҳолат бўйича бошқарма томонидан 10 миллион 159 минг сўм асосий қарз ва 731 минг 448 сўм пеня ундириш тўғрисида ҳўжалик судига даъво аризаси киритилди. Натижада мазкур даъво суднинг ҳал қилув қарори билан қаноатлантирилиб, фермер ҳўжалиги фойдасига 10 миллион 159 минг сўм асосий қарз ва 500 минг сўм пеня ун-дириш таъминланди.

Атхам ЯРКУЛОВ,
Навоий вилоят адлия бошқармаси
масъул ходими

2016 йил — “Соғлом она ва бола йили”

Инсон саодатини белгилловчи қўрғон

МАЪЛУМКИ, она инсон саодатини белгилловчи қўрғондир. Шунингдек, тартиб-интизомнинг асосий мактаби ҳам онлада вужудга келади.

Оила, фарзанд каби тушунчалар жамият асоси ва ҳар биримизнинг ҳаётимиз мазмуни ҳисобланади. Шу боис халқимиз азал-азалдан оилани муқаддас билиб, унда соғлом муҳит қарор топиши ва мустаҳкам бўлишига алоҳида эътибор қаратиб келган.

Оила, оилавий ҳаёт ҳақида улуғ алломаларимиз ўзларининг қимматли фикрлари ва олтинга тенг насихатларини ёш авлодга мерос қилиб қолдирган. Жумладан, Абдураҳмон Жомий ўз фарзанди Зиёвуддин Юсуфга насихат қилар экан, отаси фақат машҳур киши бўлгани учун унинг номи, обрўси билан мактанмаслики, балки унинг номига муносиб фарзанд бўлиб етишишни талаб қилади. Шунингдек, “Қобуснома” асарига ҳам “Агар киши ҳар қанча олий насаб ва асл бўлса-ю, аммо хунари бўлмаса, у ҳалойиқнинг иззат ва ҳурматидан ноумид бўлур. Улуғлик ақл ва билим биладур; насл-насаб била эмас. Отни сенга ота ва онанг қўймишлар, сен унга фарра бўлмагил... Бу от фақат бир нишондин бошқа нарсаси эмасдур. Аммо сен хунар била бир номга эга бўлгил”, дея таъкидланган.

“Қобусномада”ги қуйидаги сатрлар ҳам қимматлидир: “Эй фарзанд, билгилки, ақл юзасидан фарзандга ота-онани иззат ва ҳурмат қилиш вожибдир, нединки, унинг асли ота ва онадур. Ота-она фармонбардордур. Бу фармонбардорликда ҳам иш бўлмай ва ҳам фармон бўлмай. Ота-онанинг иши сени парвариш қилмоқдур ва фармони сенга яхшилик ўргатмоқдур. Эй фарзанд, шу вақдин ота-онанинг сағал ҳам ранжитмагил”.

Шу боис ҳар бир ота-она фарзанди дунёга келган илк ондан бошлаб, унга бутун меҳрини беради, бор имконини сарф этади, баркамол инсон бўлишини ният қилиб тарбиялайди. Қўланган мақсад эса фарзандларимизнинг бахти, эртанги кунининг порлоқ бўлишидир.

Доншмандлар болани ёш нихолга қиёслашади. Нихол эгри ўса бошласа, дарахтга айланганида уни тўғрилаш ниятида қийин бўлади. Болага ҳам ёшлигидан тўғри тарбия берилмаса, улғайғач уни тўғри йўлга солиш қийин бўлади. Унга яхши тарбия бериш дегани яхши едириб, яхши кийинтиришдангина иборат эмас. Энг аввало, унга ҳалол лўқма едирмоқлик зарур. Агар озуқа пок, ҳалолдан топилмаган бўлса, бундай бола яхши инсон бўлиши гумон иш.

Буюк аллома Ибн Сино фарзанд тарбияси ҳақида шундай деган эди: “Ёш бола таълим-тарбия оладиган жойда одоб-ахлоқли, туриш-турмуши намунали болалар бўлиши лозим. Зеро, ёш бола ҳар бир нарсани уларга тақдир қилиб ўрганади ва улар билан дўст бўлади”.

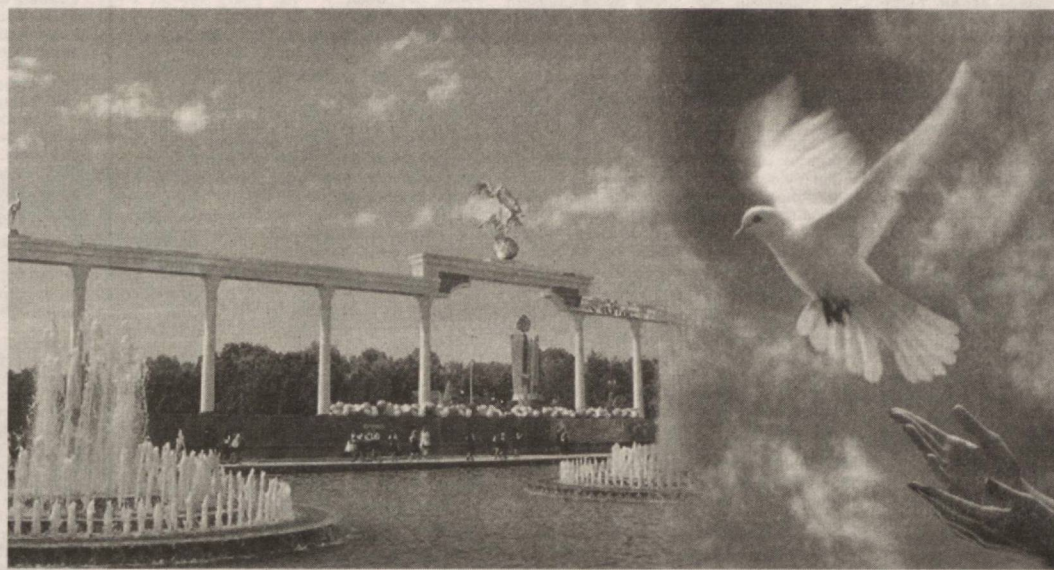
Буюк маърифатпарвар Авлонийнинг фикрича, одам туғилишидан ёмон ҳулқ билан туғилмайди. Муайян бир шароитда ёмон тарбия натижада уларда ёмон ҳулқ пайдо бўлади ва шаклланиб боради. Инсондаги қобилиятни камолга етказиш тарбия билан амалга ошади. Авлонийнинг таъкидлашича, агар инсон яхши тарбия топиб, ёмон ҳулқлардан сакланса, гўзал ҳулқларга одалганиб, воғга етса, у барчанин ҳурмати ва эътиборига сазовор бўлган бахтиёр инсон бўлиб шаклланади. Агар ақсинча бўлса, унинг ҳар қандай бузуқ ишларни қиладиган, нодон, жоҳил, ёвуз бир одам бўлиб етишишига олиб келади.

Авлоний тарбиянинг барча хусусиятларини таҳлил қилар экан, биринчи навбатда, тарбиянинг амалга ошириш вақтига катта аҳамият беради. У “тарбиянинг замони” тўғрисида фикр юритиб, тарбияни фарзанд туғилган кундан бошлаб муҳимлигини ўқтиради. Шу билан бир қаторда, тарбиянинг қим томонидан ва қарда амалга оширилиши ҳам муҳим масала эканлигига эътибор қаратади. Аллома бу масалага ойдинлик қилиб, уни “уй тарбияси” ва “ўқу даргоҳлари тарбияси” каби икки гуруҳга ажратади. Уй тарбиясида онанинг тарбияси муҳим эканлигини қўрсади.

Муҳаббат ЧОРИЕВА,
Денов туман ФХД бўлими мудири

✓ Мустақиллик ёшлар тақдирида

Юксак марраларга кўз тиккан авлод

ИСТИҚЛОЛИМИЗНИНГ 25 йили тарихий аҳамиятга мувофиқлашимиз билан янада қадрийдир. Бундай юксак кўрсаткичларга айрим мамлакатлар бир неча ўн йиллар давомида, айримлари эса асрлар давомида эришади.

Яқинда матбуотда “Жаҳи маликаларнинг катта ғалабалари” сарлавҳали мақолани ўқиб қолдим. Етти ёшли қизалоқ Лола Жўраеванинг, назаримда, вазнидан ҳам оғир келадиган кўксини тўлдириб турган медаллари ҳар бир юртдошимизда фахр-ифтихор туйғусини уйғотади. Унинг келажақ ниятларини қаранг-а:

— Уч йилдан бери бадий гимнастика билан шуғулланаман. Италиянинг Латина шаҳрида бадий гимнастика бўйича ўтказилган халқаро турнирда олтин медални қўлга киритганимдан хурсандман. Келажақда жаҳон ва Олимпиада чемпиони бўлиш — энг катта орзуим.

Шундай имкониятлар мамлақати — менинг Ватаним эканидан қувондим. Ишонасизми, шундай юртдошларимиз борки, уларнинг бўйида осилиб турган шода-шода ғолиблик медаллари уларнинг вазнидан ҳам оғирроқдай. Қандай улғурдики-а? Жаҳон чемпиони, неча-неча карра Осиё ва Ўзбекистон чемпиони. Бу мустақиллик моҳияти! Кўксидagi медаллари ўзини бо- сиб қоладиган болалар бу- гун юртимизнинг энг че- ка-чекка қишлоқларида, но- мини қулоқ эшитиб- эшитмаган ҳудудларда ҳам борлиги кишини ку- вонтиради. Турли хил хал- қаро танловларда Ўзбе- кистон ёшлари зафар кучиб қайтишмоқда. Ил- м-фан чўққиларини эгалла- моқда. Уларнинг ҳаммаси ғолиб, мағлублар йўқ, юр- тимизда фақат ғолиблик- ка даъвогарлар бор — бу ҳам мустақиллик моҳияти.

Ўзингиз ўйлаб кўринг-а, 12-14 ёшга қирмай туриб, “Зулфия” номидаги Давлат мукофотига сазовор бўлиш, тақдор ва тақдор жа- ҳон чемпионига айланиб, юрти шаънини ҳимоя қи- лиш, фан олимпиадаси бў- ладими, билимлар белла- шувими, санъатми, спорт- ми фақат ва фақат муваф- фақиятга эришиш, — бу- нинг сабаби нимада савол бераман ўзимга. Бунинг сабаби биз ёшларга кўр- сатилаётган эътибор ва ғамхўрликда.

Президентимиз “Ўзбе- кистон Республикаси

давлат мустақиллиги- нинг йигирма беш йил- лик байрамига тайёр- гарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида”ги Қарориди таъкидлагани- дек: “Эртанги кунимиз- нинг таянчи ва суянчи бўлмиш ёш авлодимиз- нинг янгича, мустақил фикрлайдиган, замонавий билим ва касб-хунарлар- ни пухта эгаллаган, шу юртининг ҳақиқий эгаси, Ватанимизнинг тақдири ва келажақи учун масъу- лиятни ўз зиммасига олишга қодир инсонлар бўлиб воёга етатганини алоҳида таъкидлаш за- рур. Айни шундай ёшлар- ни, айтиш мумкинки, ҳал қилувчи куч сифатида тай- ёрлашни ўзимизнинг ус- тувор вазифамиз деб кун тартибига қўйганимиз вақт ўтиши билан нақадар узоқни кўзлаган тарихий қадам бўлгани тобора аён бўлмоқда”.

Мавзунинг узоқдан қи- дирмасдан, ўзим тахсил олаётган Тошкент давлат юридик университети ми- солида айтганим бўлсам, бўлажақ ҳуқуқшунослар — биз талабалар зиммасиз- га масъулиятли вазифа- лар юкланган. Буни хори- жий тилларни ўзлашти- риш билан боғлиқ талаб- ларда ҳам қўришимиз мумкин. Бугунги талаба- лар хорижий тажрибани

ўрганиш учун аслиятдан ўқиб, ўрганиш имконияти- га эга. Хориж мутахассис- лари билан тажриба ал- машиш қобилиятига эга. Хорижий тилда суҳбатла- ша оладиган, ахборот тех- нологияларини пухта ўз- лаштирган, дунёқарашини теран, интилувчан ёшлар. Ўйлаётганим, ҳуқуқшуно- слик йўналишида бугун тах- сил олаётган талабалар ўз билим ва қобилияти би- лан дунёни лол қолдира- ди. Халқаро ҳуқуқ майдо- нида ҳам ўзбекистонлик ёшлар ўз салоҳиятини тўлиқ намойён эта олади. Мустақиллик туйғайли биз ёшлар юксак марраларга кўз тикмоқдамиз. Уларни забот этиш учун мустақил- лик берган имконият биз- га таянч бўлмоқда.

Мустақиллик, истиқ- лол, озодлик каби теран ва муқаддас тушунчалар биз ёшларнинг иқболи- миз порлоқ, толеимиз мустаҳкам бўлиши учун имконият эшикларини очди. Бугун Ватанимиз биз фарзандларига елка тутиб, юксаклик сари ин- тилишга чорламоқда. Ўз келажагини елкалаган Ва- танининг эртаси янада обод, мангуликка дахлдор бўлади.

Н.ЎКТАМЖОНОВА,
ТДЮУ 2-босқич талабаси

Барча имконият эшиклари очик

БУГУН мамлакатимиз аҳолисининг 60 фоизидан кўпрогини ёшлар ташкил этади. Республикадаги ўзига хос бўлган бу демографик вазият аҳоли ва меҳнат ресурсларининг ҳар йили юксак суръатлар билан ўсиб бораётганини кўрсатиши билан бирга куч ва гайратга тўла нақирон авлод камол топаётганидан далолат беради.

Ёшларга етарлича шарт-шаройт- лар яратиш мақсадида таълим ти- зимининг ролини кучайтириш, ҳу- сусан, ўқув масканлари, болалар иходиёти марказлари, спорт-соғ- ломлаштириш мажмуаларида таъ- лим сифати ва самарадорлигини ошириш, илғор педагогика ва ах- борот технологияларини амалиётга жорий этишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Мамлакат бўйлаб ихтимоий муаммоларга барҳам бе- риш, ёшларни моддий ва маъна- вий қўллаб-қувватлаш, изланишлар- ни учун қўмаклашиш каби амалий ҳаракатлар истеъдодли йигит-қиз- ларга кенг имкониятлар эшигини очмоқда.

Энг муҳими, биз бахтиёр авлод- нинг талаботларидан бошлаб, ҳар бир одимимиз, маънан ва жисмо- нан етук авлод сифатида воёга ети- шимиз учун мамлакатимизда етар- лича шарт-шаройтлар яратилган. Хусусан, юртимизда болалар спортини ривожлантириш, айниқса, қизларни ўшуб соҳага кенг жалб қилиш борасидаги ислохотлар на- тижасида бугун нафақат шахар ёки туман марказларида, балки ҳар бир маҳаллада замонавий спорт маж- муалари фаолият юритмоқда.

Фахр билан айтишимиз мумкин- ки, бугун мустақил, тинч ва осуда дийримизда мен каби зафарлардан масрур, қалби эзгу орзулар билан лиммо-лим йигит-қизлар талайги- на. Айни пайтда улар дунё тафакку- ри йилган мухташам кутубхона- ларда билим олиш ёки спорт маж- муаларида жисмонан соғлом бўлиб ўсиб-улғайиш учун мунтазам шуғул- ланмоқда. Албатта, бу бизнинг са- ломатлигимиз, келгусида баркамол авлод бўлиб воёга етишимиз кафо- латидир.

Бизга спорт, фан, таълим ва бошқа соҳадаги иқтидоримизни на- мойиш этиш учун “Бола ҳуқуқла- рининг кафолатлари тўғрисида”- ги, “Таълим тўғрисида”ги ва бош- қа қонунлар муҳим ҳуқуқий асос бўлмоқда. Қолаверса, давлатимиз раҳбарининг 2014 йил 6 февралда- ги “Ўзбекистон Республикасида ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар тўғри- сида”ги Қарори бу йўналишдаги ишларни янги босқичга қўтариши, шубҳасиз. Бизга билдирилган бун- дай юксак ишончга эса аъло ўқиш, масъулиятни ҳис қилиш, ихтимоий фаоллигимиз билан жавоб бериши-

миз зарур. Бу фарзандлик бурчи- миздир.

Жумладан, мен ҳам ТДЮУ тала- баси сифатида давлатимиз томо- нидан биз ёшларга қўрсатилаётган ғамхўрликлардан баҳраманд бўлиб келаяпман. Чунки университетимиз бугун жаҳон талабларига жавоб бера оладиган юксак даражадаги замонавий ахборот технологиялари билан жиҳозланган, барча ўқув кор- пуслари фан-техника ютуқлари асо- сида ўқув куроллари билан таъмин- ланган. Ўқув кутубхоналари, спорт мажмуалари, ошхона, талабалар ту- раржойлари, хуллас, буларнинг бар- часи ёшларнинг келажақда ўз тан- лаган соҳасининг моҳир мутахассис- си бўлиб етишишига қаратилган. Энг муҳими, олий ўқув юртида ол- ган назарий билимларимизни амал- ий кўникмалар билан мустаҳкам- лаб борамиз. Ўшбу амалиёт бизга танлаган касбимизга бўлган қизи- қишимизнинг орттишига, келажақда соҳа бўйича малакали мутахассис бўлишимизда, ўз касбимизни на- фақат она тилимизда, балки чет тилларда ўзлаштиришимизда ҳам асқатмоқда. Бундай имконият ва шарт-шаройтлар шу юртга муносиб фарзанд бўлиб, ҳаётда ўз ўрнини- ни топишимизда гайрат ва шиддат билан ҳаракат қилишимизга илҳом- лантирмоқда.

М.АКРОМОВА,
ТДЮУ 2-босқич талабаси

Эълонлар

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги қўйидаги нотариус лавозимларига ТАНЛОВ ЎТКАЗИШНИ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Андижон вилояти
Андижон шаҳар 3-сон давлат нотариал идорасида 1 нафар
Андижон туман 3-сон давлат нотариал идорасида 1 нафар

Тошкент вилояти
Паркент туман давлат нотариал идорасида 1 нафар

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги қўйидаги нотариус лавозимларига ТАНЛОВ ЎТКАЗИШНИ ҚАЙТА ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Қорақалпоғистон Республикаси
Тўртқўл туман 1-сон давлат нотариал идорасида 1 нафар
Тахтақўл туман давлат нотариал идорасида 1 нафар

Жиззах вилояти
Жиззах туман 2-сон давлат нотариал идорасида 1 нафар
Жиззах туман 4-сон давлат нотариал идорасида 1 нафар
Фориш туман давлат нотариал идорасида 1 нафар

Қашқадарё вилояти
Қарши шаҳар 6-сон давлат нотариал идорасида 1 нафар
Қарши туман давлат нотариал идорасида 1 нафар
Қарши туман давлат нотариал идорасида 1 нафар
Мирқашгор туман давлат нотариал идорасида 1 нафар

Сурхондарё вилояти
Термиз шаҳар 1-сон давлат нотариал идорасида 1 нафар
Термиз шаҳар 7-сон давлат нотариал идорасида 1 нафар
Денов туман 2-сон давлат нотариал идорасида 1 нафар
Узун туман 2-сон давлат нотариал идорасида 1 нафар

Наманган вилояти
Чортоқ туман давлат нотариал идорасида 1 нафар
Наманган шаҳар 10-сон давлат нотариал идорасида 1 нафар
Уйчи туман 1-сон давлат нотариал идорасида 1 нафар

Фарғона вилояти
Сўх туман давлат нотариал идорасида 1 нафар
Бордод туман давлат нотариал идорасида 1 нафар

Хоразм вилояти
Урган туман 2-сон давлат нотариал идорасида 1 нафар

Тошкент вилояти
Қўйиқирғиз туман давлат нотариал идорасида 1 нафар

Танловда қатнашиш учун қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилиши лозим:

1. Комиссия номига ариза;
2. Паспорт нусخаси;
3. Белгиланган шаклда тўлдирилган шхсий ариза;
4. Меҳнат диспансирининг нотариал ёки иш жойида тасдиқланган нусхаси;
5. Олий юридик маълумот тўғрисидаги дипломнинг нотариал тасдиқ- ланган нусхаси;
6. Талабдорнинг малака имтиҳонини топишганлиги тўғрисида Малака комиссиясининг қароридан қўйрма (малака имтиҳонини топишган, лекин нотариус лавозимига уч йил мобайнида ишлаган талабдорлар эса мала- ка имтиҳонини қайта топишганлиги тўғрисида Малака комиссиясининг қаро- ридан қўйрма);
7. Осирий иш жойидан берилган меҳнат фаолияти тўғрисидаги тасвиқнома.

Танловда йиғилма беш ёшдан кичик бўлмаган, олий юридик маълумотга, юридик мутахассислик бўйича қандай ҳам йил муддатли иш стажига эга бўлган, шу жумладан, белгиланган тартибда стажировани ўтаган, малака имтиҳонини топишган Ўзбекистон Республикаси фуқароси илтиҳот этилиши мумкин.

Ҳужжатлар Қорақалпоғистон Республикаси Адлия вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар адлия бошқармалари орқали тақдим этилади.
(Ҳужжатларни тақдим этишнинг охириги санаси 2016 йил 11 август)
Телефонлар: (0-371) 236-78-52, 233-44-48.

Тошкент шаҳар адлия бошқармасининг 27.08.2016 йилдаги 200-ш/т-А- сонли буйруғига асосан Тошкент шаҳридаги “SHAYONTONHUR HUKUQIY HIMOYA” адвокатлик фирмаси адвокати Илматов Тевдур Мўминович вафот этганини сабабли бошқарма томонидан 11.08.2009 йилда берилган ТН №000875 ра- камли лицензиянинг амал қилиши вақти аяшмоқда қўйишга ҳужжатлар тақдим этилади.

Малака комиссиясининг 28.08.2016 йилдаги 6-сон қарори ва Тошкент шаҳар адлия бошқармасининг 30.05.2016 йилдаги 202-ш/т-А-сонли буйру- гига асосан “HIMZA ADVOKATLARI” адвокатлар ҳайъати адвокати Писхент- биева Қиёра Тағаймуратовнага бошқарма томонидан 02.06.2009 йилда бе- рилган ТН-000235 сонли адвокат макomini олиш ҳуқуқини берувчи лицензия- нинг ва 10.07.2009 йилда берилган 718-сонли адвокатлик гувоҳномасининг амал қилиши ҳамда адвокатлик макомини тўғатилади.

Малака комиссиясининг 28.08.2016 йилдаги 6-сон қарори ва Тошкент шаҳар адлия бошқармасининг 30.05.2016 йилдаги 202-ш/т-А-сонли буйру- гига асосан “ARBITRIUM LIBERUM” адвокатлар ҳайъати адвокати Худайбе- рдиева Мухтабар Мансуровнага бошқарма томонидан 03.06.2009 йилда бе- рилган ТН-000296 сонли адвокат макomini олиш ҳуқуқини берувчи лицензия- нинг ва 30.06.2009 йилда берилган 136-сонли адвокатлик гувоҳномасининг амал қилиши ҳамда адвокатлик макомини тўғатилади.

Тошкент шаҳар “HAIQIAT HIMOYASILAR HAY’ATI” адвокатлар ҳайъати адвокати Бегматов Эриш Ахунжонович 24.06.2009 йилда берилган ТН №001067 сонли лицензиянинг амал қилиши бошқармасининг 23.06.2016 йил- даги 193-ш/т-А-сонли буйруғига асосан “HAIQIAT HIMOYASILAR HAY’ATI” адво- катлари 15-фаврида асосан Адлия вазирлиги “Андижон” адвокатлар ҳайъати ва- килини таъинлаш ҳақида қарор қабул қилинганга ҳақдор тўғатилади.

Аризага ва Тошкент шаҳар адлия бошқармасининг 23.06.2016 йил- даги 197-ш/т-А-сонли буйруғига асосан Тошкент шаҳридаги “NOKTONT LEGAL” адвокатлик фирмаси адвокати Маматова Замонавий Викторовнага бош- қарма томонидан 05.06.2009 йилда берилган ТН №000556 рақамли лицен- зиянинг амал қилиши ва 09.04.2012 йилда берилган 2185-сонли адвокатлик гувоҳномасининг амал қилиши ҳамда адвокатлик макомини тўғатилади.

Аризага ва Тошкент шаҳар адлия бошқармасининг 23.06.2016 йилдаги 198-ш/т-А-сонли буйруғига асосан Тошкент шаҳридаги “SIFXON HUKUQI HIMOYA” адвокатлик босқисининг адвокати Мингбаева Исмаиловна Болабе- риева бошқарма томонидан 24.06.2013 йилда берилган ТН №001675 рақамли лицензиянинг амал қилиши ва 19.06.2014 йилда берилган 3055-сонли адво- катлик гувоҳномасининг амал қилиши ҳамда адвокатлик макомини тўғатилади.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг 2009 йил 31 мартдаги 85- ма-сон буйруғи билан тасдиқланган “Адвокатлик гувоҳномаси ва адвокати- ларнинг давлат реестрларини қўриқлаш тартиби тўғрисида”ги Низомнинг 15-бандига асосан Адлия вазирлиги “Андижон” адвокатлар ҳайъати ва- килини таъинлаш ҳақида қарор қабул қилинганга ҳақдор тўғатилади.

Бухоро вилоят адлия бошқармасининг 2016 йил 7 июлдаги 240-ум- сонли буйруғига асосан “Авокатурус тўғрисида”ги Ўзбекистон Республика- сининг Қонунига асосан Шуқуллоқ Юсуфжон “Юсуф” адвокатлик бос- қисини иттиҳот тўғрисидаги мурожаати билан у бошқа адвокатлик тўғрисидаги ташкил қилишга ҳақдор бўлиб адвокатлик тўғрисидаги бирга қи- рғунга ҳақдор уч оқдан ошмайдиган муддатта адвокатлик макомини (адвокат- лик гувоҳномаси №032, 25.06.2009 й.) тўғрисидаги маълум қилинади.

Самарқанд вилоят адлия бошқармасининг 2016 йил 2 июлдаги 270-ум- сонли буйруғига асосан Самарқанд шаҳридаги “EVISIVA QOMUS” адвокатлар ҳайъати ва адвокат Сатторов Меҳришхон Муратович ўртасида тутилган меҳнат шартномаси беқдор қилинганлиги сабабли Самарқанд вилоят адлия бошқар- масининг “Адвокатурус тўғрисида”ги Қонун 13-моддасига асосан (адвокат томонидан уч оқдан ошмайдиган муддатта амалга оширилган бошқа адвокатлик ту- зилишга ташкил этилганга ҳақдор ёхуд меҳнат адвокатлик тўғрисидаги бирга қи- рғунга ҳақдор бўлган даврга) унинг адвокатлик макомини тўғатилади.

Наманган вилоят адлия бошқармасининг 2016 йил 4 июлдаги 171-ум- сонли буйруғига асосан “INTERNATIONAL ADVOKATES” адвокатлар ҳайъати адвокати Абдулҳалим Султоналиевич Халиловнинг 2015 йил 24 июлда бе- рилган ТН №002029-сонли адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи лицензиянинг амал қилиши ҳамда адвокатлик макомини олти ой муддатта ва “SOLIDARTY” адвокатлар ҳайъати адвокати Шодмонов Хомидхон Отахоновичга 2009 йил 8 майда берилган ТН №000057-сонли адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи лицензиянинг амал қилиши ҳамда адвокатлик макомини икки ой муддатта тўғатилади.

Наманган вилоят адлия бошқармасининг 2016 йил 4 июлдаги 172-ум- сонли буйруғига асосан “ATTORNEY ELITE” адвокатлик фирмаси адвокати Насирова Давронбек Қадировичга 2015 йил 24 июлда берилган ТН №002029- сонли адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи лицензия- нинг амал қилиши ҳамда адвокатлик макомини тўғатилади.

Тошкент шаҳар адлия бошқармаси жамоаси Бек- темир туман ФХД бўлими мудири Мавжуда Мак- судовага онаси

Тўхтаган ая ҲАКИМОВАНИНГ
вафот этганлиги муносабати билан чўқур таъзия изҳор этади.

Тошкент шаҳар адлия бошқармаси жамоаси Уч- тепа туман 2-сон давлат нотариал идораси нотари- уси Қодир Буриевга отаси

Файзулла БУРЛИЕВНИНГ
вафот этганлиги муносабати билан чўқур таъзия изҳор этади.

Талқин

Суд экспертизаларини ўтказишда ўзаро ҳамкорлик самардорликка хизмат қилади

МАЪЛУМКИ, мамлакатимизда “Суд экспертизаси тўғрисида”ги Қонуннинг қабул қилиниши суд процессида турли суд экспертизаларини ташкил қилиш ва ўтказишни ҳуқуқий тартибга солишнинг янги босқичини бошлаб берди. Ушбу Қонун қабул қилинганга қадар, одил судловда махсус билимлардан фойдаланишнинг ҳуқуқий асосини Жиноят-процессуал, Фуқаролик-процессуал, Хўжалик-процессуал ҳамда Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексларнинг тегишли моддалари, шунингдек, идоравий меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар ташкил этарди. Ушбу меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар кўп ҳолатларда, бир-бирини такрорлайди ёки ушбу соҳадаги айрим ҳуқуқий муносабатлар охиригача тартибга солилмаган эди.

Суд экспертизаси — фуқаролик, ҳўжалик, жиноят ва маъмурий, суд ишларини юритишда иш ҳолатларини аниқлашга қаратилган ҳамда суд эксперти томонидан фан, техника, санъат, ёки ҳўнар, соҳасидаги махсус билимлар асосида суд-эксперт текширишларини ўтказиш ва ҳўлоса беришдан иборат бўлган процессуал ҳаракат бўлиб, унинг натижаси ишнинг айрим ҳолатлари юзасидан илмий асосланганлиги тўғрисида ҳўлоса берилади. Бу ҳўлоса жиноий иш юзасидан далил бўлиб, бошқа далиллар билан бир қаторда баҳоланади.

Суд экспертизаларини ташкил қилиш учун материаллар тайёрлаш, эксперт ҳўли қилишнинг саволларини тўғри белгилаш, таққослаш тадқиқотлари учун намуналар олиш ва бошқа шу каби масалаларни амалга ошириш учун терговчи ёки суд криминалистик техника соҳаси бўйича мутахассисни тақлиф этиши мўмкин. Экспертиза тайинлаш даврида мазкур эксперт тадқиқотининг имконлари, қайси соҳадаги махсус билим талаб қилиниши, тадқиқот объектларини кўчириб олиш, мўстаҳамлаш, тадқиқот вазифасини аниқ белгилаб, саволларни экспертиза предметида оид равишда тўғри

тузиш каби чораларни амалга оширишда криминалист-мутахассиснинг ёрдами бекиёсди.

Терговчи экспертизани тегишли асос бўлгандагина тайинлайди. Башарти, экспертиза тайинлаш учун асос бўлса, терговчи экспертиза тайинлаш шарт. Ушбу ҳўлатда у ўз ихтиёрига кўра ҳаракат қила олмайд.

Экспертиза тайинлашда терговчи қатор масалаларни, биринчи навбатда, экспертиза тайинлашнинг мақсада мувофиқлиги тўғрисидаги масалани ҳўли қилиши лозим.

Экспертиза унга эҳтиёж сезилган заҳоти дарҳол тайинланади. Агар терговчи ихтиёрида барча зарур материаллар бўлса, экспертиза тайинлашнинг лозимлиги пайсалга солиш тергов муддатлари чўзилишига сабаб бўлиши мўмкин. Шу боис, тегишли материалларни имкон қадар тезроқ олиш ва экспертиза тайинлаш мақсадаги мувофиқдир.

Суд экспертизаси материалли (қарор, ажрим, тадқиқот объектлари)ни тергов ва суд давлат экспертиза муассасасига юборади. Муассаса раҳбари тегишли мутахассис ҳўдимга топширади. Экспертизага текширилувчи объектлар, ашё-

вий далил, унинг айрим қисмлари, мода-қўлдиқлари билан бирга, солиштириб текшириш учун зарур бўлган намуналар-нўсхалар ҳам юборилиши лозим. Намуналарнинг ҳўжми, сифати эксперт тадқиқотини тўла ва объектив бўлишини таъминлайди.

Бу борада эксперт муассасаси ёки эксперти тўғри танлаш ҳам мўҳим аҳамиятга эга. Бунда объектнинг ўзига хос хўсўсиятларини, ҳўли этиш учун қўйилган масалаларнинг мураккаблиги, у ёки бу эксперт муассасасининг имкониятларини ҳўсўбга олиш лозим. Муассаса раҳбари тадқиқот ўтказишни аниқ бир экспертига топширади ва барча бошқа ташкилий масалаларни ҳўли қилади.

Агар экспертиза экспертиза муассасасидан ташқарида ўтказилаётган бўлса, терговчининг ўзи эксперти чакиради, унинг билим даражасини аниқлайди, эксперти қарорни ва экспертиза ўтказиш учун зарур бўлган барча объектларни топширади, унга унинг ҳўқўқ ва мажбуриятларини тушунтиради ҳамда ёлгон ҳўлоса берганлик учун жавобгарлик тўғрисида огоҳлантиради.

Шу билан бир қаторда терговчи айбланувчи ёки гумон қилинувчининг экспертиза тайинлаш тўғрисидаги қарор билан таништириши лозим.

Демак, суд экспертизасини тайинлаш мураккаб жараён бўлиб, у ҳам ишда иштирок этувчи шахсларнинг ташаббуслари, ҳам терговчининг аҳолининг амалга ошириш натижаси ҳўсўбланади.

Экспертиза тайинлаш ва унинг натижалари қўйидаги тайёргарлик босқичларини ўз ичига олади:

— экспертиза тайинлаш ва уни ўтказиш учун асосларни аниқлаш мақсади-

да жиноят иши материалларини таҳлил этиш;

— тадқиқот учун объектлар ва материалларни қўздан кечириш ва уларни расмийлаштириб олиш;

— экспертиза тадқиқотлари учун зарур объектлар ва бошқа материалларни тайёрлаш;

— экспертиза тайинлаш ҳўқидаги қарор қабул қилиш;

— экспертизани тайинлашнинг зарур вақтини аниқлаш;

— экспертиза ўтказиладиган муассасани тўғри танлаш;

— эксперт олдида саволларни тўғри танлаб қўйиш;

— экспертиза танишиш учун, жиноят иши материалларини қандай даражадаги қисмларини тадқим этиш ҳўқидаги саволни ҳўли этиш.

Терговчи экспертиза ўтказиш жараёнида қатнашишга ҳўқли. Экспертиза тадқиқотларида қатнашишни орқали терговчи қўйидаги қўшимча имкониятларга эга бўлади:

а) эксперт ҳўлосасини баҳолаш;

б) экспертиза қўйилган саволлар мўҳиятини, эксперт ҳўсўбга олмаган маълумотлар аҳамиятини, тадқиқот жараёни ва натижаларини тўлиқ қайд этиш заруратини тушунтириш;

в) қўшимча материаллар тақдим этиш ёки қўшимча экспертиза тайинлаш заруратини аниқлаштириш;

г) эксперт ҳаракатларини ўтказиш тўғрисидаги қўшимча барча талаблари ижро этилиши устидан назорат қилиш;

д) янги далиллар тўплаш заруратини аниқлаш;

е) экспертиза айбланувчи тушунтиришларини олиш ва қайд этишга ёрдам кўрсатиш.

Ҳўлоса қилиб айтганда, эксперт ва терговчининг биргаликда процессуал ҳаракатларни амалга ошириши жиноятларни очишда асосий аҳамият касб этади. Шу сабабли терговчи тайинлаётган қарори ва ўтказиладиган экспертиза имкониятларини аниқ билиши ва экспертиза терговчи ҳўлоса шакллантиришда амалий ёрдам бериши талаб қилинади.

Абдуваҳоб ЗУЛҲУҚОРОВ,
ИИБ Академияси
Криминалистик экспертизалар
кафедраси ўқитувчиси,
лейтенант

Шаҳар бедарвоза эмас

“Йўлга” чиққан тангалар манзилига етолмади

РЕСПУБЛИКАМИЗ ҳўдудидан нўб ва маданий бойликларнинг олиб ўтилиши тартибни Базирлар Маҳкамасининг 1999 йил 23 мартдаги “Ўзбекистон Республикасида маданий бойликларнинг олиб чиқиши, олиб қилиниши, масалаларини тартибга солиш тўғрисида”ги қарори билан тадқиқланган бўлиб, унга мувофиқ хорижий фуқаролар ва бошқа шахслар томонидан Ўзбекистон Республикасига вақтинча олиб қилиладиган маданий бойликлар тегишли божхона ҳўжжатларида (хўсўсан йўловчи божхона декларациясида) кўрсатилиши керак.

Тожикистондан республикамызга кириб келган хорижий фуқаролардан бирининг мазкур тартибларга риоя қилмаганлиги қимматга тушди. “Сариосиё” чегара божхона комплекси орқали автотранспорт воситасида кириб келган ушбу шахс йўловчи божхона декларациясини тўлдирар экан, ёнидаги барча буюмларни декларацияда қайд этганини маълум қилади. Шунингдек, божхоначиларнинг озғайи сўрови пайтида ҳам ёнида ортиқча буюмлари йўқлигини қайта-қайта таъкидлайди.

Шундан сўнг тегишли автотранспорт воситаси ўрнатилган тартибда ва ҳўлислар иштирокида қўздан кечирилганда, машина салонига 20 донга қадимий тангалар яширилганлиги маълум бўлди.

Яширин тарзда олиб ўтишга уриниш чоғида фўш қилинган ушбу тангалар Сурхондарё вилоят бадий экспертиза мутахассисларининг ҳўлосасига кўра, милoddан аввалги IV-III, милoddий I-II ҳамда XII-XIV асрларга оид бўлиб, уларнинг ҳўзирги қиймати 12,2 миллион сўмга баҳоланган.

Давлат эғалигига ўтказилган мазкур тангалар Сурхондарё вилоят археология музейи фондидан жой олди.

Термиз аэропортида ҳам божхоначилар 26 донга тарихий тангаларнинг яширин равишда олиб чиқишини бартараф этишди. Ушбу вилоятда истиқомат қилувчи фуқаро Москвага йўл олар экан, ўзи билан степлер — канцелярия буюмининг ҳам олиб кетаётганлиги бир қарашда шўбхали туюлиши табиий! Ушбу шахсга тегишли юкларни назорат-рентген аппаратида тадқиқлаш вақтида, степлер тасвирининг экранда шўбхали акс этиши божхоначиларни матоҳини синчиклаб текширишга ундади.

Натижада, степлер ичига турли тасвирлар туширилган ва ҳўр хил ҳажмидаги 26 донга қадимий тангалар яширилганлиги аниқланди. Сурхондарё вилоят бадий экспертизаси ҳўлосасига кўра, мазкур мис ва қўмшдан ишланган тангалар тарихда юртимиз ҳўдудидида вўжудга келган Қўшон, Юнон-Бактрия, Қўраҳонийлар, Араб халифалиги ва Бўҳоро хонлиги давлатларида муомалада бўлган. Уларнинг бўгунги кўндаги қиймати экспертлар томонидан 70 миллион сўмга баҳоланган.

Ҳўзирда мазкур ҳўлат юзасидан божхона текширувлари ва суриштирув жараёнлари давом этмоқда.

Сурхондарё вилоят божхона бошқармаси
Ахборот хизмати

Реклама

Хўрматли юртдошлар!

“Асака” банк

яқинлашиб келаётган “Мўстақиллик кўни” байрами
муносабати билан қўйидаги миллий валютадаги муддатли
янги омонат турини тақлиф этади:

“МУСТАҚИЛЛИК — 25”

Ушбу омонатнинг сақланиш муддати 7 ой бўлиб, омонатга ҳўсўбланган фўизлар ҳўр ойда ёки омонат муддати тўгадиган сўнг берилади.

Шу билан биргаликда, “Асака” банк миллий валютада 28 турдаги ва хорижий валютада 14 турдаги қўлай шартларда омонат турларини тақлиф этади.
Омонатларни банкнинг барча филиалларида расмийлаштириш мўмкин.
Мўрожаат учун телефонлар: 120-39-81, 120-39-60, 120-39-63.

Филиаллар	Код	Телефонлар	Филиаллар	Код	Телефонлар
Тошкент шаҳар филиали	371	120-83-13	Наманган вилоят филиали	369	227-15-68
Автотранспорт филиали	371	120-39-95	Навоий вилоят филиали	436	770-21-29
Шайхонтоҳур филиали	371	140-39-36	Зарафшон филиали	436	572-40-14
Юнусобод филиали	371	221-80-67	Бўҳоро вилоят филиали	365	770-05-19
Сирғали филиали	371	257-44-10	Бўҳоро шаҳар филиали	365	770-11-27
Тошкент вилоят филиали	371	120-84-13	Самарқанд вилоят филиали	366	233-65-47
Андижон вилоят филиали	374	223-60-74	Афросиёб филиали	366	221-71-76
Асака филиали	374	233-21-99	Қашқадарё вилоят филиали	375	221-07-41
Фарҳод филиали	374	226-96-63	Сурхондарё вилоят филиали	376	770-82-12
Фарғона вилоят филиали	373	244-39-14	Қўрақалпоғистон филиали	361	770-60-59
Марғилон филиали	373	237-62-23	Хўразм вилоят филиали	362	228-14-81
Олтириқ филиали	373	432-19-80	Сирдарё вилоят филиали	367	225-44-03
Қўқон филиали	373	542-61-01	Жиззах вилоят филиали	372	226-43-11

Барча омонатларингиз Фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш фонди томонидан кафолатланади.

Сизнинг омонатларингиз:

■ солиқ ва мажбурий тўловлардан озод!

■ эғалик ва тасарруф ҳўқўқи ўз ихтиёрингизда!

■ маълумотлар сир сақланиши тўлиқ кафолатланади!

■ миқдори чекланмаган!

“Асака” банк — сармоянгиз сақланиши ва кўпайишини кафолатлайди!

www.asakabank.uz

Хизматлар лицензияланган.

Реклама ўрнида

AAGROBANK

Internet banking
Tezkorlik zamon talabi

www.agrobank.uz

№-модели 1500001500000000

Замонавий тўлов воситаси

осон, қўлай ва тез

ЮРТИМИЗДА молия муассасаларини ислоҳ этиш ва ривожлантириш бўйича чора-тадбирлар натижасида Ўзбекистоннинг мўстаҳкам банк тизими яратилди. Хали-ҳамон давом этаётган глобал молиявий-иқтисодий инқироз шароитида иқтисодиётни модернизациялаш, таркибий ўзгаришларни чўқурлаштиришга қаратилган тизимли ислохотлар изчил давом эттирилгани, инқирозга қарши чоралар дастурининг ҳайъта самарали таътиб қилингани нафақат банк-молия тизими, балки бутун иқтисодиётимиз барқарорлигини таъминламоқда.

Утган йиллар давомида соҳада эришилган муваффақиятлар, қўлга киритилган ютуқлар қўлами ҳўқида сўз юритганда, аввало, банкнинг аҳоли учун қўлай бўлган янгида-янги хизмат турлари жорий этилаётганлигини таъкидлаш жоиз. Ана шундай хизматлардан бири — пластик карталар орқали ҳўсўб-китоб амалиётидир. Айтиш мўмкин, пластик карталар билан товарлар ва хизматлар учун ҳўқ тўлаш механизми мамлакатимизда ҳам тобора ривожланиётгани аҳолига қўлайлик яратмоқда.

Шу ўринда таъкидлаш ўринлики, пластик карталар билан ишлашда, аввало, вақт тежалиши, тўлов учун қўлай ва соддалигидадир.

Шу боис ушбу хизмат турини ривожлантириш ва аҳоли ўртасида оммалаштириш мақсадида қатор ишлар амалга оширилди, меъёрий ҳўжжатлар ишлаб чиқилди. Жўмладан, Президентимизнинг “Пластик карточалар асосида нақд пулсиз ҳўсўб-китоб тизимини янада ривожлантиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ҳўқамда “Банк пластик карточаларидан фойдаланган ҳўлда ҳўсўб-китоб тизимини ривожлантиришни рағбатлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарорлари бу борадаги ишларни самарали амалга ошириш, тартибга солишда мўҳим дастуриламал бўлмоқда. Бу жараёнда барча тижорат банклари қатори “Агробанк” акциядорлик тижорат банки Сирдарё вилоят бошқармаси ҳам мўҳим натижаларни қўлга киритиб келмоқда.

Хўсўсан, бўгунги кўнда банк томонидан муомалага чиқарилган пластик карталар сони 143 минг 295 талдан ошди. Савдо ва хизмат кўрсатиш объектларида тўловларни қабул қилувчи терминаллар сони эса қарийб 1659 тага етди. Бўндан ташқари, аҳолига янада қўлайлик яратиш мақсадида гавжум жойларда пластик карточалар орқали тўловларни амалга ошириш имконини берувчи инфоскоя ва банкоматлар ўрнатилди.

Шу боис, аҳолининг охириги 5 йил мобайнида пластик

карталарга ўтказилган маблағлари ҳўжми қарийб 2,7 баробарга, тўлов терминаллари орқали ўтказилган савдо транзакциялари ҳўжми эса 3,5 баробарга ошди.

Шунингдек, пластик карталардан фойдаланиш, улар орқали тўловлар ҳўжмининг олиши мақсадида миջозларга янги замонавий хизмат турлари тақлиф этилмоқда. Пластик карточалар орқали тўловлар исталган вақтда, масофадан туриб, банк операторисиз ва уларни қабул қилиб олувчи ускуналарсиз, хўсўсан, “Интернет банкинг”, “Uzcard-Click”, “Mobil savdo” каби қатор тўлов хизматлари орқали амалга оширилмоқда.

Айтиш жоизки, биргина “Интернет банкинг” тизимига уланган миჯозлар сони бўгунги кўнга келиб 800 дан, “Мобил банкинг” хизматидан фойдаланаётганлар сони эса қарийб 22900 дан ошди. Бўндан ташқари, “Мобил савдо” хизмат турига уланган савдо ва хизмат кўрсатиш шўхбчалари сони 400 тага етди.

“Агробанк” АТБ Сирдарё вилоят бошқармаси ҳам айна пайтда янги “AGROBANKMOBILE” мобил илова хизматини ҳам жорий этиш арафасида. Ушбу хизмат турининг афзаллиги шундаки, у орқали юридик шахслар, аёка тартибдаги тадбиркорлар ва жисмоний шахслар банкка тегишли ва бошқа аниқликлардан он-лайн ҳабардор бўлиши, барча ҳўсўб рақамлари (пластик карта, кредит, омонат ва ҳўжоза) қўлдиғи ҳўқида ҳўсўбот олиши, бошқа турдаги тўловларни, яъни уяли алоқа, интернет, коммунал тўловларни он-лайн амалга ошириш, омонат турлари ҳўқида маълумотлар олиш ва расмийлаштириш, кредитлар ва уларнинг фўизларини сўндириш, пластик картадан нақд пулсиз тўловларни амалга ошириш, Марказий банк томонидан ўрнатилган чет эл валюталари курсини билиб боришлари мўмкин.

Шунингдек, янги ташкил этилган фермер ҳўжаликлари учун ўзларининг ҳўсўб-китоблари, меъёлари билан боғлиқ маълумотларни қисқа муддатда назорат қилиб бориш имконияти яратилди.

Хўлоса қилиб айтганда, “Агробанк” АТБ Сирдарё вилоят бошқармаси томонидан нақд пулсиз ҳўсўб-китобларни амалга ошириш борасида олиб борилаётган ишлар қўлами кўн сайин кенгайиб бораёпти. Энг мўҳими, бу борадаги сый-ҳаракатлар ва эришилаётган натижалар, миჯозларга тақлиф этилаётган электрон хизматлар барчага бирдек қўл келмоқда ва манзур бўлмоқда.

Бобур ШОЙИМҚУЛОВ